

Kedves Testvérek!

Érdekes ez a mai evangéliumi szakasz így ebben a fölbontásban, mert talán egy mondatot érdemes az előzményekből idehozni, vagyis hogy az angyal, az angyalok mit mondanak a pásztoroknak, ami aztán föllekesíti őket, és aztán mennek, és keresik ott azt a jászolban fekvő kisdedet? A mondatnak az értelme így szól: „Megszületett a Megváltótok.” Azokról a fontos mondatokról, amik úgy belevésődnek a szívünkbe, nem csak az emlékeinkbe, hanem a szívünkben, és éltetnek bennünket akár egy éve, de akár egy életen keresztül. Tehát a fontos mondatokról szeretnék beszélni, hozzátevé azt is, mondjuk a mai ünnep fontos mondata: Szűz Mária, Isten édesanyja. Aztán ezt a mondatot egy katolikus ember egy egész életen keresztül forgathatja magában.

Vannak azok a mondatok, amik úgy vésődnek belénk, mint ahogy aztán Máriával kapcsolatban megjelenik ez a kifejezés, hogy ő azt a szívébe véste, és aztán tudatosan gondolkozott rajta. Vannak azok a mondatok, belénk vésődnek, anélkül, hogy mi azt akarnánk, egyszerűen ez megtörténik velünk, és ott őrizzük az emlékeinkben. Néha így is mondhatnám, ha tetszik, ha nem, ha akarjuk, ha nem.

Vannak negatív mondatok is. Bizony, amik be tudnak vésődni az emlékeink közé, és ha csak egyetlen percben érdemes azért ezzel foglalkozni, azt mondhatnám, hogy érdemes ezeken a negatív mondatokon is elgondolkozni. Mindenkinek megvannak a bevésődött negatív mondatai. Akkor föltenni néhány kérdést ebben az elgondolkodásban, hogy „Ez a mondat rólam szól?” Majdnem mindig kiderül, hogy nem is rólam szól, hanem arról szól, aki mondta. Aztán a második, föltenni a még lényegibb kérdést: „Ezt a mondatot Isten üzent-e nekem? Ez a mondat Istentől jött-e vagy nem? Az angyal mondja-e ezt a mondatot, vagy nem?” És milyen fölszabadító, hogy az ember az emlékei között kiszedegeti ezeket a mondatokat, és megkérdem: „Istentől jött? Az angyal mondta?” Azt mondom, iszonyúan fáj, de most kiderült, nem az angyal mondta. Ez a mondat nem az Istentől jött.

Aztán a következő gondolat így szól, hogy pontosan ezeknek a mondatoknak milyen szépséges az, ami a háttérben van. Hogy nem, nyilván nem önmagában a mondat, hanem ami mögötte van, az az egész világ, ami ilyenkor föl tud tárulni, és az a mondat olyan, mint egy kapu. Az ember kinyitja ezt a kaput, és ott van Isten világa. Ott van Isten országa: Szűz Mária, Isten anyja. Az ember kinyitja ezt a kaput, s ott van Isten titka. De hogy ezt miért akarom idehozni? Mert amikor a nagymama látja a kicsi unokáját, és azt mondja neki, hogy „Jaj, virágszálamra rezedám! Hát gyere, te vagy a legszebb kislány a föld kerekén, gyere ide, agyoncsókollak!” Hát akkor nem a mondatnak van igazán nagy jelentősége, hanem mindannak, ami mögötte van, ami mögötte van. Mi van a mondat mögött? Ott van egy nagymama, és ott van egy kapcsolat, és van ez a kikezdhethetetlen szeretete az unokája iránt. Hogy milyen csodálatosak azok a mondatok, amiket Istentől hallottunk már. És ezek, amikor kitárulnak számunkra, akkor egyszer csak ott van pont mögötte, ami sokkal fontosabb mondat. A mondat egy ajtó, ami Istenre rányitja a világot.

Következő szempont így szól: Milyen szép az, hát a fordításban így szerepel, hogy „szívébe véste ezeket a szavakat”, amelyeket a pásztorok mondanak, szívébe véste. És itt ezért szeretnék tenni egy megkülönböztetést. A megkülönböztetés így szól, hogy vannak olyan mondatok, amik az emlékeinkben vannak, és ahogy az emlékeinkben vannak, azok lehetnek pozitívak és negatívak, de mi döntjük el, hogy az emlékeinkből mi az, amit átteszünk a szívünkbe. Nem mindegy, hogy az ember azokat a néhány fontos mondatokat az életében csak az emlékeiben őrzi, vagy a szívében, az nem mindegy. Az sem mindegy, hogy megint csak a fordításunk alapján akár így is gondolhatjuk, hogy elgondolkozom az elmémben, vagy a szívemben gondolkozom el valamin.

Mi döntjük el, hogy mi az, amit az emlékeink között őrünk, és mi az, amit a szívünkben őrünk. Szóval vannak azok a mondatok, amit az ember az emlékeiből érdemes, hogy áttegyen a szívébe. Olyan is lehet, valami nagyon szíven talált és szíven ütött, és rájöttem, hogy nem Istentől van, azt a mondatot meg a szívemből kiveszem, bőven elég, ha az emlékeim között ott van, nem a szívemben fogom őrizni, és nem is ott gondolkozom rajta.

Következő, hogy milyen szép az, amikor azt tudom mondani, ezek a szavak az angyaltól jönnek, ez a mondat, ez az üzenet Istentől érkezik. Hogy vannak azok a mondatok, amik számomra Istentől érkeztek, vagy érkeznek. Milyen csodálatos, amikor a Szentírásnak egy-egy szava vagy mondata, Istennek valamilyen tapasztalatban föltáruuló kijelentése szíven talál bennünket. Utána eldöntjük, hogy nem az emlékeink között akarjuk őrizni, hanem a szívünkbe zárjuk és ott, a szívünkben gondolkodunk és elmélkedünk rajta.

1973-ban, szenteltek fel és ilyenkor az újmisé pap szónokot kér fel, hogy ő beszéljen az első szentmiséjén. Igazában ez a második szentmise már, mert az első a szentelő püspök atyával mondja a felszentelt. Nekem Jelenits István tanár úr, későbbi Tartományfőnök atya és egyetemi tanár volt a szónokom. A szívembe vésődött egy mondata, amit ott mondott. Ez nem bibliai idézet, de ma is a szívembe van vésve:

„Navigare necesse est, vivere non est necesse!” Magyar fordítása: „Hajózni kell, élni nem muszáj.” A római hajósoknak volt a szólása, hogy hajózni kell, el kell menni búzáért Egyiptomba, hogy Rómában élelem legyen. Lehet, hogy ezért meg kell halni a hajózás során. Akkori években volt a Regnumi atyák utolsó pere, akikre sok, sok év börtönt, szabtak ki az ifjúsággal való foglalkozásért. A latin mondás nem bibliai üzenet, de egy életre szól. Miért adom oda az életem? Vállalom-e az ifjúságért való munkát? Merem-e odaadni? Mindenki felteheti a kérdést a saját életére? „Hajózni kell, élni nem muszáj!”

Amikor Mária hallja ezt a mondatot, hogy „Megszületett a megváltótok.”, és „Ott van, ott fekszik a jászolban, pólyába fektetve.”, hogy akkor ez nemde valami olyan helyzet számára, hogyha Ő a világ megváltója, akkor én ki vagyok? Még közelebb jöttünk az ünnephez. „Hát, ha ő a világ megváltója, én szültem, akkor én ki vagyok?” Hogy akkor az azt jelenti, hogy egy életen keresztül forgathatom a szívemben azt: „Ha a fiam a világ Megváltója, akkor én a világ megváltójának az anyukája vagyok.”

Azt mondhatom, hogy ez a mondat sokkal közelebb van hozzánk, mint azt gondolnánk. Ez a mondat nemcsak Máriához van közel, hanem hozzánk is közel van? Például úgy, hogy mi az önazonosságunk legfontosabb része? Nem az, amit mi gondolunk magunkról, hanem az, ahogyan Istenhez kapcsolódunk és tartozunk hozzá, és hogy az alapján rájövök, hogy ki vagyok én. Ez a legfontosabb az önazonosságunkban, amikor az ember rácsodálkozik arra, ami kimondva csak néhány szó, hogy mit jelent, hogy a lényegem az például, hogy Isten gyermeke vagyok, hogy Jézusnak testvére vagyok, hogy a Teremtő Isten teremtménye vagyok. Megváltásra meghívott vagyok!

Olyan szép az, ahogy a szentíró azt mondja, hogy aki csak hallotta, mit mondott az angyal a pásztoroknak, a pásztorok mit mondtak Máriának és Józsefnek, és aztán ők hogyan mondták ezt tovább: „Mindenki elcsodálkozott rajta.” Azon töprengtem egy picit, hogy milyen természetes nekünk az, hogy elcsodálkoztak az angyalok mondásán. Tulajdonképpen annyi minden más is lehetett volna. Ezt mondják az angyalok: „Megszületett a Megváltótok.” Mire a pásztorok azt mondják: „De ilyen szörnyű körülmények közé? Ne már, hogy ilyen szörnyű körülmények közé. Hát ez aztán lehangoló, hát én ezt nem hiszem, ezt nem gondolom.” Szóval most végig játszhatnánk, hogy akár az angyalok és aztán a pásztorok és aztán a többiek... Nem volt törvényszerű, hogy ők elcsodálkozzanak ezen, mert éppen lehettek volna valamin dühösek, vagy lehettek volna szomorúak, hogy hát ez azért milyen, milyen, hát egy megpróbáltató helyzet ez. Ahogy azt mondják az angyalok az üzenetkor, hogy „Ne féljete!””, félhettek volna „Megszületik itt a világ Megváltója, lesz majd aztán ítélet!” De a történetben elcsodálkoznak rajta. Ahogy csodálkoznak ezen, mint egy kicsi gyerek, ahogy rácsodálkozik az életre.

Nem föltétlenül válaszok születnek, nem okosságok születnek, vagy megfontolások születnek, hanem élet születik. Az ember szívében élet születik, például úgy, hogy egyszer csak az ember titka találkozik Isten misztériumával. Amikor az ember titka összefonódik Isten misztériumával, abból születik az élet.

Az újév megkérdézi, hogy keresztség által kapott Krisztusi szabadságot megőrzöd-e? Vagy elfogadod a feléd áradó jelennek, hogy csak azt teheted, amit ő sugall?

A 2026-es év valósága és cselekvési lehetőségei, a keresztyéneket, új utakat keresésére és új cselekvési módok kialakítására hívja meg. Ebben segíthet az Istenanya, hogy újra megtaláljuk forrásunkat, Krisztust. Csak őt megtalálva, meghallgatva adhatunk helyes választ a jelen kihívásaira.